

NÁZORY

BULLETIN CZO SSM ZTS

AKI UŽ JSEM HOLKA NAVĚŘIL,
ŽE TĚ JEŠTE VĚKDY

BUDU
POTŘEBOVAT.

(B)
ČÍSLO
POSLEDNÍ

89

PROČ POSLEDNÍ ČÍSLO

Úvodem malá historie vzniku tohoto čísla, která trochu ozřejmí jeho obsah. Především číslo bylo zamýšleno původně jako silvestrovsko-vánoční (v tomto duchu jsou příspěvky z rubriky PSANO NA BREZOVCE KURE, K-TIPY a SNAR). Dále jsou zde materiály, které se nevešly do čísla předchozího (PLZEN-SQU-CASNÝ STAV ZP) a konečně příspěvky, které odráží vývoj posledních týdnů v naší společnosti (především OTEVŘENÝ DOPIS J.ČSOP Plzeň). Původně byl také připravováno NOVOROČNÍ PŘEDSEVZETÍ SKODOVKA LOJZY, které by v dnešní situaci ztratilo pointu a tak se s Vámi LOJZA rozloučí tím, že ukáže jaké stanovisko zaujal 27.11.1989.

Někomu se možná bude zdát, že zde chybí výzvy, prohlášení, stanoviska naší ČZO SSM k současnému dění. Ale situace se mění velice rychle a vzhledem k výrobní lhůtě a periodě vycházení NAZORU toto nemá smysl a navíc stanovisko ČZV SSM ke klíčové události - generální stavce 27.11. bylo uveřejněno formou výzvy k účasti vylepene v závodě. Jinak se domnívám, že SSM jako celek se ze stávajících masových organizací vyrovnal s klíčovými událostmi nejlépe.

Nyní k vlastnímu vysvětlení, proč končíme s vydáváním bulletinu NAZORY. Stručně řečeno - splnil svou úlohu a dnes již nejsou dostatečné důvody ani podmínky pro jeho existenci.

Casopis začal vycházet v dubnu 89 a domnívali jsme se, že napomůže alespoň částečně nahradit to co nám chybělo - veřejnou výměnu názorů k různým tématům, možnost přečíst si články, které jinde nevycházejí (nezaujatě o rockové hudbě apod) a v neposlední řadě i zpestřit činnost SSM. Jedna věc byla jasná ještě před událostmi v listopadu, čtenáři nemají zájem o zapojení do výměny názorů (proto byla také již od minulého čísla zrušena anketní otázka). Nyní došlo k tomu, že u nás bude svoboda tisku a tím padá další důvod. Dochází ke změnám i v SSM - zjednodušuje se struktura a tedy odpadají podnikové a závodové výbory. A konečně situace spěje k tomu, že na závodech zůstanou pouze nezávislé odbory.

Takže tímto číslem se Vámi loučíme a věříme, že většina z našich čtenářů si z těchto 9 čísel NAZORU odnesla něco pozitivního.

Zároveň děkujeme všem, kteří se podíleli na tvorbě NAZORU tím, že poslali své příspěvky.

REDAKČNÍ RADA : Jaroslav HAVLÍČEK (-eh-)
Libuše POLÍVKOVÁ (grafická úprava)
Petra RABOVÁ (-bp-)
Ivan VOHLMUTH (-ki-)
Jiří BERKA (kresby SKODOVAK LOJZA)
LISAK (PSANO NA BREZOVCE KURE)

12. XII. 1989

John Lennon

Jak jistě všichni víte 8.12.1969 si připomínáme deváté výročí smrti jednoho z velíků tohoto století JOHN LENNONA. Proto bychom si měli připomenout pár významných dat a událostí jeho života, se zaměřením na mimobeatlovské období. J. Lennon se narodil 9.10.1940 za těžkého bombardování Liverpoolu a byl pokřtěn John Winston. V jeho nelehkém dětství zakládá v roce 1956 na gymnaziu skifflovou skupinu Quarrrmen, se kterou hrávali velmi zřídka. 15. 6.1956 se připojuje ke skupině Paul McCartney. Vytvořili spolu autorskou dvojici a stali se pilířem budoucích Beatles. Po umrtí matky (1958) se Lennon ocitá sám na prahu alkoholismu a se svými konflikty. Toto jej ještě více sblížilo s Paulem a dvěma spolužáky Stuartem Sutcliffem a Cynthií Powerellovou s níž se 23. 8.1962 oženil a 8. 4.1963 se jim narodil syn Julian. Ani rodina, ani práce s Beatles nevyčerpali Lennonovu energii nadlouho a byl prvním z Beatles, komu bylo v podmínkách světové slávy těсно. Lennonova mimobeatlovská činnost začala už dvěma knížkami povídek a hrál i v několika filmech. V listopadu 1966 se poprvé setkal s Yoko Ono, jejíž vliv zesílil zvláště po zklamání z jogina Maharishiho a z potíží, které v organizaci Beatles vyvstali po smrti manažera B. Epsteinova. Ty dva roky před tím, než jsem poznal Yoko, jsem byl ve strašné depresi. Ona mě znovu naučila přemýšlet, pochopit, co se se mnou děje a tedy i to, jak by bylo divné v tom pokračovat." Po rozvodu s Cynthií (8.11.1968) vyvíjí John s Yoko (snatek 30.3. 1969), až stíhán policií za přechovávání marihuany mnohostrannou aktivitu, kvantitativně převyšující jeho tehdejší práci u Beatles.

Při tiskových konferencích uprostřed květů na hotelových lůžkách tzv. bed-in propagovali John a Yoko mírumilovné myšlenky, těsně navazující na populární heslo hippies Miluj - neváleči. Během desetidenního bed-in v Montrealu natáčel píseň Give Peace a Chance jež se stala protestní hymnou a jednou s nejoblíbenějších protiválečných skladeb. V 70 letech nahrává Lennon s Yoko řadu LP i SP desek z nichž zřejmě nejúspěšnější jsou LP John Lennon/Plastic Ono Band a Imagine, s Plastic Ono Bandem jehož složení se velmi měnilo. V těchto letech dochází také k tahanicím s pobytem Lennona ve Spojených státech, které končí až 27. července 1976, kdy John získává „zelenou kartu“, tj. povolení k dlouhodobému pobytu v USA. V říjnu 1973 dochází k odloučení Johna a Yoko, a až v lednu 1975 se udobrují a 9. října se jim narodil syn Sean Ono Lennon. V říjnu 1976 John oznamuje odchod do ústraní a až v roce 1979 se opět vrací do veřejného života a 17. listopadu je vydáno jeho poslední album Double Fantasy. 8. 12. 1980 je pak Lennon zastřelen psychopatem Markem Davidem Chapmanem v době kdy se Lennon vracel z natáčení alba Milk And Honey jež vyšlo posmrtně v roce 1984. Lennonova smrt otřásla celým světem a vyprovokovala nespočet bezprostředních, uměleckých, mimouměleckých reakcí mládeže i Lennonových vrstevníků. Ještě za svého působení v Beatles žerostl Lennon svým významem rockovou hudbu a pronikavostí svého intelektu a nezávislosti své osobnosti získal v nejširších uměleckých a intelektuálních kruzích prestiž jak pro sebe, tak pro celou hudbu rockového okruhu. Mezi mládeží se stal po B. Dylanovi alším, kdo byl uctíván nikoliv pro svůj zjev nebo zvuk, ale pro svůj mozek a charakter.

DEJTE ŠANCI MÍRU

Dva, raz dva tři čtyři.

Každý pořad vykládá

o takysmu, o babysmu, o zdravysmu, o travysmu,
o strachysmu, o prachysmu, takzvanysmu, feminysmu.

A my na to říkáme

dejte šanci míru.

Dejte šanci míru.

Každý pořad vykládá

o ministrch, o stělmistrch, o kanystrech, o purkmistrch,
o biskupech, o Soukypech, o farářích, pivařích, o blanických rytířích.

A my na to říkáme

dejte šanci míru.

Dejte šanci míru.

Každý pořad vykládá

o revoluci, evoluci, deformaci, flagelaci,
regulaci, integraci, meditaci, kongregaci, gratulaci.

A my na to říkáme

dejte šanci míru.

Dejte šanci míru.

Každý pořad říká jména

John a Yoko, Timmy Leary, Rosemary, Tammy Smothers, Bobby Dylan,
Tommy Cooper, Derek Taylor, Norman Mailer, Allen Ginsberg,
Hare Krišna, Hare, Hare Krišna.

A my na to říkáme

dejte šanci míru.

Dejte šanci míru.

REDAKCE přeje všem čtenářům v roce 1990 hodně zdraví, štěstí, ro-
dinné pohody. Zároveň přejeme klidný spánek s bohatými sny, k če-
muž Vám poskytujeme tento malý výklad snů:

- A AGENTEM - BYTI: děláš dobu se s ničím nikomu nesvěřuj
ALMARU - VIDĚTI NEB SUNDOUTI: různice s manželkou
ANDELEM - BYTI: překvapí tě obtíže střevního rázu
B BASU - ZVUCIT V RUCE MITI: nejsi pánem ve svém domě
BEDNU - PRAZDNOU DRŽETI: smátek
BLAZINEC - VIDĚTI SE V NĚM NACHAŽETI: dostaneš se na vyšší místo
C CELER - POJIDATI SE VIDĚTI: tvá choť (milénka) obtěžká
CMRNDATI - TEKUTINU: octneš se v močových těžkostech
CUMAK - MÍSTO OBLICEJE MITI: úspěch ve společnosti
D DÁSNEMÍ - NAPRAZDNO HYBATI: tvé nehlahlé tušení se splní
DEVCE - S DÍVKAMI NAHYMI SKOTACITÍ - jinochům požehnání, ženám
svár a mužům starším záduchu znamená
DRTINY - V HLAVĚ MITI: klidný život bez překvapení
E EROTOMANEM - BYTI SE VIDĚTI: nepoddávej se příliš úvahám
EUSTACHOVOU - TRUBICI TRUBITÍ: neduh
EZEKUTORA - LIBATI: mrzutost s představeným
F FALDY - NATRASATI: nenadálá lítost
FILCKY - LOVITI: dobrý obchod
G GRUNTOVATI - SE VIDĚTI: nečekané objevení se pohřešované osoby
H HLASNEHO - VĚ VEZI VIDĚTI: pochybné dobrodružství
HRAZDA - NA NI SE HOUPATI: nebezpečí
CHRTA - MILOSTNĚ DĚTEZOVATI: pro ženy lepší časy, pro muže vel-
ké starosti
I INKOUTEM - SE MYTI NEB TEZ PITI: budeš se těšit dobré pověsti
INVALIDOU - POHLAVNÍM BYTI: dlouhý nepokoj
IZOLACI - ZENU MILOVANDU SKRATITI: zdrženlivost
J JELITO - S NIM KVAPK TANCITI: přiznání ženské osoby
JEZDITI - KUCHYNI NAHY NA ZADECH SVĚ ZENY CI OBRACENÉ: zažiješ
mnoho blažených dnů
K KLOUZACKA - NA LEDE NEBO NA HLAVĚ - buď opatrným, též potěšení
KONEM - BYTI: tvůj přítel se raduje
L LESENÍ - VIDĚTI: zlobné podnikání
LITATI - LETETI DOLU: bohatství
M MELOUN - POD SUKNEMI MEZI NOHAMA PRISOVATI VIDĚTI: nepočítej s
ničím, neboť nedožel bys štěstí
MRKVI - ZENY OHROZOVATI: omez svou ctižádostivost
MYSI: přemnožení nepřátel
N NOCNI - ČEPICE: přijít pod pantofel, úleva v obchodu
NUZ - NOZEM DO HRDLA PRCHNUT BYTI: skutečné snížení stavu
O OHAVOU - NAPADEN BYTI: upadneš v nebezpečí
OCHRANNE: PROSTŘEDKY PROTI NÁSLEDKUM OBCHOVANI SHANĚTI SE VIDĚTI:
klamné štěstí v obchodě
OPICT - MLÉKO PITI: nezhojitelná rána
P PAPEZE - VIDĚTI NEB S NIM MLUVITI: blaženost a štěstí v žití
PIDIMUZIKA - VIDĚTI: shánění
POPLAČAVAT - NAHOU OSOBU PALMOVOU RATOLESTI NEB HŮLOU DLANI:
nenadálé prozrazení tvého tajemství

Plzeň byla zařazena do 5. třídy (extrémně narušené ŽP) společně s územím severních Čech od Kadaně po Děčín, Prahou, Ostravou, Sokolovem, Kladnem, Berounem, Opavou. (Kupodivu se našla území, která lze zařadit do 1. třídy a to jižní a centrální část ČSR a Moravy).

A jaké jsou v Plzni naměřené hodnoty škodlivin? Neradostné. Ročně na nás spadne 17 180 tun prашného spadu, čímž docílíme roční koncentrace větší než 100 mg/m³ (připustná hodnota je pouze 80 mg/m³ a dle doporučení Světové zdravotnické federace dokonce 40 mg/m³). Pokud se jedná o oxid siřičitý (SO₂) není situace o mnoho lepší. Roční průměrná koncentrace dosahuje na území Plzně hodnot 50 - 90 mg/m³ (připustná hodnota je 60 mg/m³). V absolutním množství to představuje 32 980 tun za rok.

A kde se to u nás bere? Podle velikosti jsou zdroje znečištění následující: k.p. Skoda-Energetický závod (tj. elektrárny EÚ-1 a EÚ-3), Centrální teplárna, kotelny TEZA, k.p. Skoda-závod Hute, Papírny, k.p. Skoda-závod Kovárny. Z těchto a řady dalších zdrojů znečištění pouze Centrální teplárna a elektrárna EÚ-3 jsou vybaveny komíny dosahující nad nejčastější výšku inverzní vrstvy (tj. cca 130 m) a tedy alespoň z těchto 2 zdrojů nedochází ke koncentrovanému spadu na Plzeň v případě inverze (což je meteorologická situace vznikající nejčastěji na podzim a v zimě. Projevuje se tím, že se nad danou oblastí vytvoří jakási "poklice" bránící proudění a výměně vzduchu). Křimochodem Plzeň svou polohou má vytvořeny poměrně dobré předpoklady pro vznik inverzních situací - rozdíl nadmořské výšky středu plzeňské kotliny (cca 300 m) a okrajů (cca 500m) je 200 m. Díky tomu je v Plzni 1 třetinu roku bezvětří a cca 1 třetinu roku dochází k inverzi.

Účinek škodlivin se dále zvětšuje tím, jak v Plzni klesá množství stromů a zeleně, v současné době máme cca 17 000 stromů (z toho ještě řadu poškozených) a bylo jich zde v době poměrně nedávné cca 25 000. Pokud sečteme všechny tyto nepříznivé vlivy (a přidáme další jako je kvalita pitné vody, hlukové poměry ...) tak máme zdroj nejvyšší varující skutečnosti, že Plzeň vykazuje statisticky prokazatelnou zvýšenou úmrtnost v porovnání s republikovým průměrem.

Přes tato varování ještě řada lidí stav ŽP v Plzni podceňuje a utěšují se tím, že jinde jsou na tom hůř (a opravdu jsou viz např. města v Severočeském kraji, kde za inverzních situací je koncentrace škodlivin tak velká, že lidé nemají chodit ven z bytů a nesmí se větrat v místnostech).

Tyto postoje ovšem silně připomínají ono pověstně řezání větve, na které všichni sedíme (pochopitelně většina z nás řeže luppenkovou pilkou na rozdíl od jedinců s pořádným kaprem či motorovkou). Málo platné, doba lhostejného mávání rukou nad těmito problémy nenávratně plyne v dál.

Jak z toho ven? Řešením by mohl být EKOPROGRAM MĚSTA PLZNĚ, o kterém se zmíníme v některém z dalších čísel NAZORU. Na závěr upřesnění zdroje informací opsaných v tomto příspěvku: jednoodenní seminář pořádaný ČSVTS nazvaný "PROBLEMATIKA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ PLZEŇSKÉ AGLOMERACE".

-eh-

P.S. Příspěvek byl napsán 30. října 89. Nyní je realita šance na zlepšení situace. Jak na to - viz str. 10.

Pro toto číslo jsem vybral ukázkou z knihy Zdenka Jirotky „Saturnin“. Saturnin je sluha, jehož nekonvenční chování přivádí okolí do situací, které se rozhodně nedají označit slovy normální. Tento úryvek, myslím, jeho chování dost výstižně vystihuje.

-ki-

Vzrušující příhoda s lupičem

V noci na neděli 6. srpna vnikl do vily historika a sběratele prof. Ludy neznámý lupič a pokusil se vylomit pancéřovou schránku, v níž prof. Luda uschovává některé cenné zlatnické starožitnosti. Nežli mohl schránku otevřít, byl vyrušen domácím zaměstnancem p. Saturninem. Co se pak mezi oběma muži událo, je předmětem vyšetřování. Když totiž policie, povoláná telefonicky, se dostavila na místo činu, našla lupiče v hlubokém bezvědomí s velkou tržnou ranou na hlavě. Pan Saturnin vypovídal poněkud neobvykle. Tvrdil, že lupič se zranil sám, a to řemídkem ze sbírek zbraní profesora Ludy. Na této podivné výpovědi umíněně trval. Lupič se v nemocnici probral k vědomí, ale tvrdí, že zapomněl, jak se jmenuje. Podle předběžného vyšetřování se zdá, že se událost zběhla takto: vyrušený lupič se pokusil zastražit p. Saturnina ostře nabitým revolverem. Pan Saturnin mu zbraní vyrazil z ruky a vyhodil ji oknem do zahrady, kde byla později nalezena. Potom pronesl p. Saturnin delší řeč, ve které se snažil vyloučit lupiči, že boj dvou nestejně vyzbrojených soupeřů není fér. Přinutil ho, aby si vzal ze stěny zbran, kterou lupič popisuje jako tyč a kouli na řetěze, a sám si vzal také takovou. Po jakýchkoli zmatených formalitách došlo k boji, ve kterém byl lupič zraněn. Zajímavé je, že zraněný nevyklučuje možnost, že si tržnou ránu na hlavě způsobil sám. Říká, že ten nástroj šlo velmi těžko ovládat a že několikrát se jen taktak uhnul roztočené kouli své vlastní zbraně. Mimo to prý měl po celý zápas hrozný strach, že rozbije lustr. Celkem je rád, že to tak dopadlo. Po skončení vyšetřování neopomineme podat čtenářům našeho listu zevrubnou zprávu.

Styl knihy velmi dobře ukazuje druhý úryvek:

Potom teta změnila téma rozhovoru a vzpomínala na svého nebožtíka muže. Vykládala mi o něm, jako kdybych ho byl jakživ neviděl. Já se nem pamatuji velice dobře.

Byl to podivuhodný človíček. Vystřídal překvapující množství povolání z toho důvodu, že považoval za nedůstojné, aby někoho poslouchal. Teta tomu říkala vrozená hrdost. O postavení, které si

nakonec získal, se mínění rozcházejí.

Teta Kateřina říká, že byl vědeckým pracovníkem. Já jsem toho názoru, že měl malou továrničku na nějaké čisticí prostředky, a Saturnin jednou řekl, že podle toho, co slyšel, to byla továrna na katastrofy. Skoro bych řekl, že máme pravdu všichni.

Saturninovo tvrzení je jako obvykle poněkud přehnané, ale nelze upřít, že ve strýcově továrně se opravdu udála celá řada nehod, a je téměř neuvěřitelné, že při nich nikdo neztratil život. Na to tedy Saturnin narážel, když prohlásil, že strýc měl továrnu na katastrofy. Aspoň se domnívám, že to tak bylo myšleno, protože čisticí prostředky, které strýc vyráběl, byly sice špatné, ale přece k jejich označení nelze dobře užítí slova katastrofy.

Názor tety, že strýc byl vědeckým pracovníkem, také není možno úplně vyvrátit. V určitém smyslu slova byl člověkem, který objevil celou řadu chemických pouček a pravidel nejružnějšího druhu. Všechna tato pravidla už před ním objevili jiní, ale strýc o tom nic nevěděl, a nelze proto jeho zásluhy přehlížet.

Protože chemii vůbec nerozuměl, byly cesty jeho objevů posety trny a zkropeny potem, ale tím větší byla jeho radost ze získání zkušeností. Nebylo mu lze upřít sportovního ducha. Podobal se člověku, který po oládnutí malé násobilky prohlásil svým učitelem: „Dál už mi nic neříkejte. Nechci nic slyšet o tom, že pan Pythagoras, Eudoxus, Euklides, Archimédes a tak dále vymysleli to a to. Nepotřebuji žít z toho, co objevili jiní. Dejte mi tužku a papír a kružítko a nechte mne na pokoji. Však já na to přijdu sám“.

A strýček opravdu na leccos přišel. Tak například zjistil při pokusu, který měl velmi vzrušující průběh, že lit vodu do kyseliny je blbost, a vůbec mu nevadilo, že tento poznatek, korektněji vyjádřený, mohl získat z učebnice chemie pro nižší třídy škol středních, aniž by si byl při tom popálil prsty a zánovní vestu.

Chemie byla mu panenskou pevninou, roztočeným větrným zámkem, plným dveří, které se otvíraly tajemnými formulami. Neznal názvosloví, ignoroval valenční koncovky a žasl, když mu ve zkumavkách a křivulích šuměly prudké chemické reakce.

Podoben středověkému alchymistovi pachtil se za přeludem, padal a zase se zvedal, jenže na konci jeho cesty nezářil kamen mudrců, nýbrž univerzální mýdlo. Mýdlo, vyrobené z bezcenného svinstva nepatrnými výrobními náklady, ale výsledek: skvost.

Na oltář tohoto svého snu kladl strýc František oběti v podobě nejružnějších zranění a popálenin, vysypaných oken v laboratorii a nebezpečných nehod v továrně. Jednou byl dokonce zblučen rozruženými dělníky, kteří na jeho rozkaz smíchali dvě suroviny a nestačili pak skákat okny ven.

Těmito stálými nehodami byl personál nakonec donucen žít ve stálém střehu, a tak se stalo, že jednou došlo ke zbytečnému poplachu. Dělníci míchali v kádi jakousi podivnou směs, a dílevedoucí se ptal strýce Františka, co z toho vlastně bude. Strýc byl zachmuřen a v záchvatu náhlé upřímnosti řekl: „Ví Bůh.“ Byl velmi překvapen, když po této lakonické odpovědi jeho spolupracovníci propadli panice a dali se na zběsilý útěk. Domnívali se, že strýc řekl: „Výbuch.“

Saturnin tvrdí, že starší dělníci říkali, že mají povinnost ke svým ženám a dětem, a odcházeli ze strýcovy továrny, aby dali přednost bezpečnější práci v blízké továrně na třaskaviny.

JAK ŘEŠIT ZP V PLZNI

V současné době dochází u nás k probuzení politického a občanského dění. Jednak vznikají nové politické strany, společenské a občanské aktivity a jednak stávající strany, organizace a hnutí aktivizují svoji činnost. Zřejmě je většině z nás jasné, že veškeré tyto prvky našeho společenského života budou prosazovat nějaký svůj program a tím působit na společnost. Lidé jsou různí a tak i programy budou různé, což je naprosto přirozené a správné.

Avšak na druhou stranu bychom si všichni měli uvědomit, že současný stav našeho života je takový, že jsou zde dva globální problémy, ke kterým by měli přistupovat všichni stejně a to právě proto, že jsou globální a tedy se dotýkají nás všech.

Ten první je natolik jednoznačný a v podstatě svého řešení jednoduchý, že není potřeba jej dále rozvádět. Je to mírový život.

S druhým problémem už to tak jednoduché není. Komplikace je jednak v tom, že bohužel si asi všichni ještě neuvědomují, že se jedná o problém globální a druhá komplikace je v tom, že jeho řešení je daleko složitější. Cestu vidím v tom, že se při jeho řešení budeme opírat o názory odborníků a dále, že každý program by měl řešení této problematiky podporovat.

Proto otiskujeme "OTVŘENÝ DOPIS" členů 1. ZO ČSOP Plzeň obsahující odborně zpracované náměty na řešení životního prostředí v plzeňské aglomeraci a VYZYVAME KAŽDEHO KDO JE NEKDE ČLEMEM:

PODPOŘTE USKUTEČNĚNÍ TĚCHTO ZÁVĚRŮ I TÍM, ŽE JE ZAPRACUJETE DO SVÝCH PROGRAMŮ ČINNOSTI !

OTVŘENÝ DOPIS 1. ZO ČSOP v PLZNI

1. Informace

Požadujeme uvolnění informací o stavu ZP -v denním tisku (Pravda, okresní noviny) a v novém periodiku (vydává NV města Plzně) musí být pravidelná rubrika o stavu ZP v plzeňské aglomeraci (ovzduší, voda, meteorologické podmínky-smog, inverze). Na základě vyhodnocení informací o ZP požadujeme vyhlášení patřičných regulačních opatření městským ekologem (omezení průmyslových podniků, omezení soukromých vozidel, zákaz vycházení malých dětí) a vyhlášení těchto opatření sdělovacími prostředky.

Požadujeme, aby NVMP a jednotlivé NV (KNV, ONV) zveřejnily ve sdělovacích prostředcích rozdělení financí, prostředků na jednotlivé oblasti potřeb.

2. Požadujeme sestavení týmu specialistů, který bude odborně podřízen městskému ekologu (zatím pouze formální funkce), tento bude přímo řízen ministerstvem ZP (dosud není stanoveno), aby byla zajištěna jeho nezávislost. Tým odborníků bude jmenován městským ekologem na základě výsledků konkursu vyhlášeného NVMP, financován z rozpočtu NVMP (na základě pokut od znečišťovatelů). Městský ekolog musí být vybaven "nadřazovacími" pravomocemi.

Jejich prvním úkolem musí být sestavení konkrétního ekologického programu plzeňské aglomerace. Tímto musí pozbýt platnosti nicneříkající "Ekoprogram" daný k "diskusi" v deníku Pravda na jaře t.r. (autorem je OHA NVMP).

Věříme, že po důsledné prověrce rozdělení financí v aglomeraci NVMP vyčlení finanční prostředky na provoz a zabezpečení veškeré činnosti týmu ekologů. Tým městského ekologů musí mít k dispozici odpovídající pracovní prostory, k dispozici musí mít chemickou laboratoř, výpočetní techniku, přednáškovou a zasedací místnost, knihovnu. Navrhujeme, aby pro městského ekologu byl vyčleněn samostatný objekt ve středu města.

- vat, aniž zajistíme ekologickou bezpečnost tohoto projektu.
- dát k posouzení projekt úložiště odpadů s.p.Škoda na Sulkově, města Plzně v Ledečích
- důsledná likvidace "černých" skládek a tvrdý postih za jejich zřizování
- je neekonomické odpady pouze spalovat, tomu musí předcházet třídění odpadů, zpracování použitelné složky
- třídění odpadů musí začít již v domácnostech-dělené koše a odpadové nádoby
- využít znalosti Recyklační skupiny při Pražském ekologickém centru a zkušenosti ze zahraničí
- omezit použití plastů (zvláště PVC) v potravinářském průmyslu (mléko, mléčné výrobky)
- důsledně vracet všechny skleněné obaly (stolní oleje, kompoty,...)
- zavést vrácení monočlánek a baterií (vylouhování do vody při nekontrolovaném uskladnění na skládkách)
- zavést sběr plastů do speciálních nádob (tak jako v NDR)
- provést revizi výkupních cen odpadů ve sběrných surovinách
- přizvat k účasti na výkupu odpadních surovin i ostatní organizace.

d) pitná voda

- zajistit zásobování pitnou vodou, která bude zdravotně nezávadná pro obyvatelstvo
- zajistit zásobování novorozenců nezávadnou vodou (ne minerálky)
- v nové výstavbě a při rekonstrukcích zavést dvojitý okruh vody: pitné a užitkové

5. Městská zeleň

Požadujeme:

- vybudování informačního systému o městské zeleni a o jejím obhospodařování, důsledně tato data aktualizovat
- provést mapování a general zeleně (i projektant v lesoprojektu toto nemůže zvládnout)
- trvalou údržbu a záchranu městských parků
- budování nových parkových ploch a zeleně na sídlišťích, to vše však ve spolupráci se zahradními architekty a alergology
- důsledně trvat na náhradě zničené zeleně výsadbou náhradní s tím, že organizace bude mít povinnost postarat se o ní do určité doby, aby tato náhradní zeleň se ujal a přežila

6. Bytový fond

- upřednostnit a urychlit modernizaci bytového fondu
- omezit na nutné minimum násilné vysídlování občanů ze staré zástavby do sídlišť
- omezit výstavbu sídlišť na zemědělské půdě
- dostavby ve vnitřním městě neřešit panelovou výstavbou
- provést důslednou prověrku užívatelských práv bytů, tím se částečně odstraní zoufalý nedostatek bytů pro mladé (přesně ve znění bytového zákona)
- předložit k diskusi návrh řešení městské památkové rezervace do r. 1995; předložit návrh a začít dělat, a tak využít výročí založení města k výraznému zlepšení
- chceme mít právo vyjádřit se k instalaci uměleckých děl v Plzni.

7. Zásobování obyvatelstva

Požadujeme:

- důslednou a trvalou kontrolu potravin a uveřejnění výsledků v denním tisku (Pravda, okresní tiskoviny) a v novém periodiku
- výrazně zlepšit zásobování aglomerace (zejména ovocem a zeleninou)
- zrušit přerozdělování zásobování měst, tj. prioritu Prahy, Bratislavy, Brna, Ostravy a Severočeského kraje, protože máme srovnatelně špatné

3. Požadujeme důsledné vyřešení dopravního systému plzeňské aglomerace:

a) MHD a příměstská doprava

- obnova vozového parku spojená s modernizací
- zvýšení kapacity přepravy do okrajových čtvrtí
- vyřadit autobusové linky, nahradit je trolejbusy, tramvaji nebo řešit možnost náhrady dieselového motoru autobusu plynovým
- přehodnotit "novou" koncepci dopravy platnou od 1.1.1990
- tyto změny nelze provádět bez změny koncepce vývoje dopravních komunikací, požadujeme zveřejnění koncepce UDI.

b) projekt dálnice:

- předložit k diskusi široké veřejnosti projekt trasy dálnice
- seznámit s termíny zahájení a dokončení, s dopady na ŽP aglomerace

c) průtah dopravy městem

Největším problémem města Plzně je projekt průtahu městem a jeho realizace, zejména kamiónová doprava a problémy s ní spojené. Proto požadujeme:

- snížit nadměrnou hlučnost
- omezit průjezd městem v nočních hodinách
- měřit spaliny z kamiónů
- všechny výše jmenované přestupky musí být tvrdě postiženy Dopravním inspektorátem, ty však nesmí být osamoceny, tato opatření musí být zavedena již na státních hranicích (vážení nákladů, měření spalin)
- vytvořit odpovídající podmínky pro řidiče kamiónů, tj. parkoviště sociální zařízení, tím vytvořit základ pro zákaz parkování na území města

pěší zóna, cyklistické stezky

- požadujeme uveřejnění projektu pěší zóny, zveřejnění postupu prací na projektu; pěší zóna by měla být důstojným darem městu k výročí založení, nesmí to být koncepce natřených fasád a chátrajících zadních traktů, bez rychlého občerstvení, výstavních síní a ostatních služeb
- město postrádá cyklistické a pěší stezky, tj. spojení okrajových čtvrtí města se středem, i pro vlastní rekreační a sportovní využití.

1) ekologizace dopravy

- zavedení bezolovnatého benzínu, katalyzátorů v osobní i nákladní dopravě, tato opatření musí být uzákoněna v co nejbližším technicky možném termínu
- zrušit solení komunikací, zavést posyp komunikací inertním materiálem

4. Čistota ovzduší, vod, odpady

a) ovzduší

- důsledně zavést povinnost činnosti odlučovačů popílku po celou dobu provozu zařízení, toto přísně kontrolovat a nedodržení postihovat (např. vypouštění v noci a o sobotách a nedělích)
- důsledně prosadit odsiřovací program
- seznámit veřejnost s projektem rekonstrukce ELU III, který odporuje všem ekologickým požadavkům
- uvést do chodu účinný monitorovací systém, měřicí stanice instalovat v nejvíce exponovaných oblastech (např. křižovatka u práce)

b) čistota vod

- urychleně vybudovat systém kanalizačních sběračů, čištění odpadních vod, zpracování odpadních vod v Plzni je nedokonalé, některé čtvrti vypouštějí odpady přímo do řek
- vyřešit likvidaci kalů

c) odpady

- dát k diskusi projekt jaderné spalovny odpadů. Odpady nelze spalovat

životní podmínky

- přizpůsobit obchodní síť potřebám obyvatelstva
- podporujeme vznik nezávislé Rady spotřebitelů, která bude zřízena a bude plně spadat pod pravomoc městského ekologa

8. Zdravotnictví

- přizpůsobit počet poliklinik a jejich vybavení počtu obyvatel aglomerace
- požadujeme vybudování odpovídajících a důstojných zařízení pro престарělé občany a děti středškolského věku
- vybudovat a udržovat příměstskou rekreační zónu a nejen v oblasti rybníků
- zrušit tzv. "důvěrné" kliniky a lékaře

9. Školství

Požadujeme:

- zavedení povinné ekologické výchovy na školách všech typů
- požadujeme důsledné sdělování počtu žáků ve třídě
- odpovídající a důstojné podmínky pro výuku i pro vyučující
- urychlené řešení výstavby VŠ areálu a uvedení do provozu

10. Všeobecné požadavky

a) politické požadavky

- ČSOP se chce a musí vyjádřit k návrhu nové Ústavy ČSSR-zejména k článkům o ZP, právo člověka na zdravé ZP není dosud ani v návrhu nové ústavy
- musí být definitivně a s konečnou platností vyřešen náš vztah k Městskému výboru SSM a ke Komisi pro tvorbu a ochranu ZP MěV SSM
- připojujeme se k nové "Zeleného kruhu" Občanského fóra
- požadujeme příznivé práva vyjádřit se ke stavbám, jejichž provoz má nebo bude mít vliv na ZP pizeňské aglomerace a jejich rekreačních oblastí (Sumez, Hracholusky,...)
- nabízíme při řešení těchto úkolů spolupráci, k tomu však nám město musí vyjít vstříc tím, že nám poskytne důstojné a odpovídající prostory pro činnost, knihovnu, atd. objekt, ve kterém můžeme ihned po přestěhování začít činnost

b) sdělovací prostředky

- žádáme přístup do sdělovacích prostředků, abychom mohli širokou veřejnost informovat o stavu ZP a o našich stanoviscích
- žádáme nezkreslené informace o ZP ve sdělovacích prostředcích, např. o stavu vod v příměstských rekreačních oblastech (Litická přehrada, rybníky)

c) Zádost adresované odborníkům

Rádi přijmeme pomoc odborníků z jakéhokoliv odboru: sociology, ekonomy, lékaře, studenty, vědecké pracovníky a ostatní, kteří mají chuť nám v prosazování předchází požadavků pomáhat, kteří mají chuť publikovat informace ze svého oboru.

d) Orgány lidové moci

Požadujeme, aby v orgánech lidové moci (NV, ObNV,...) působili odborníci a ne byrokraté, pokud neumí s námi diskutovat, pak se oprávněně ptáme, zda mají právo tato místa zastávat.

Schváleno na členské schůzi 1.20 ČSOP dne 28.11.1989

Máte-li zájem o kontakt s autory tohoto "DTEVRENEHO DOPISU" obraťte se písemně na tuto adresu:
(Pro urychlení označte záhlaví "DOPIS")

Ing.DUB Rudolf (1.20 ČSOP)
Pod Záhorskem 4
PLZEN
PSC: 301 66

psáno na březové kůře

V POLEDNÍM SLUNCI

Léto rozpáluje skály i les, blíží se poledne, a v trávě si ježek, ješek a veverčák hrají na trampy. Těhle báječné hry se zúčastnil i ougř malý plíšek, ale protože šel na nervy, poslali ho dělat vlsek. Há po lese, tenounce pohoukává, a veverčák za ním chvílemi volá, že máš, máš, máš vřdycky spóždění, aby tedy přijel za hodně dlouho. Ježek, rejssek a veverčák se povalují v trávě, hovoví drsným hlasem čekají na vlsek. Rejssek navrhl, že správněj tramp musí mít v tlamě gáro, což bylo přijato s nadšením a rejssek se vytasil s nedopalkem, hopením někde na cestě.

"Jenže z toho musí jít dejm", řekl veverčák, "bez dejmu si nezakouš." "Tak budem jen dělat jako že dejmáma", rozhodl rejssek. Načež si veverčákem nedopalek půjčovali, náležitě šlukovali, vypouštěli obla-neeristujícího dýmu a pochvalovali si pěknou hru. Ježek nedopalek chtěl, tvrdil, že alespon jeden tramp v přírodě by měl být nekuřák. "Tady náco cvaká", řekl najednou veverčák a začal se znepokojeně rozližet. "Tipni cigáro a mizíme."

"Třeba někde někdo třeská sšusem a pozve nás na oběd", řekl s nadě-í v hlase ježek. V trávě se zrovna objevil hloupý plíšek, příjízďejí-í po neviditelné kolejnici, a tak se raději rozprchlí.

V týdnů potom přišel v jednom velkém městě, do jedné malé hospody a slezinu tramp, a vítězně hodil na stůl čerstvé fotografie. Klavy se nad nimi sklonily.

"Co to znamená, Majku?" ptá se šerif.

"To znamená, triumfuje Majk, že civilizace pokročila ve svém ničivém přetváření přírody tak daleko, že lesní zvěř neustálým stykem s člověkem nakonec imituje lidskou činnost, a všemi negativními projevy. Ostatně to ukezuji moje fotografie. Vřdycky jsem vám říkal, že jednou budu slavněj fotoreportér, vy jste se mi smáli, a už je to tu. Ze tyhle fotky mi v redakcích utrhnou ruce."

Všichni si obrázky všelijak prohlíželi, ale netvářili se nijak nadšeně. Potom se ozval šerif: "No, já nevím Majku, jestli to pospíchá, tak ti ruce utrhnem my, třeba i s hlavou, ale tady žádná imitace není." "Jak to, že ne," diví se Majk, "vidíte přece jasně veverku, jak vykuřuje vajgla. Já jsem svědek, zíral jsem na ni jak blázen. Naštěstí jsem měl v pohotovosti foťák a hned jsem reagoval, jako pravý fotoreportér. Ale teď mě napadlo - co když je to obráceně? Máme-li v ruce důkaz, že veverka používá tlapky k práci, v našem případě nevhodné,

můžeme odpovědně tvrdit, že se lidé nevyvinuli z opice, ale z veverek."

Majkova řeč zněsobila, že se šerifovi zaleskly oči. Zatímco ostatní tlučeli smích pod stolem, shrábl fotografie, strčil je Majkovi pod nos a zavrčel, že nevidí nic jiného, než dvě tmavé skvrny a světlejší vršky travin.

"Ono bylo zrovna poledne, slunce stálo moc vysoko a špatně se to osvětlovalo," připustil Majk. "Ale to nevádí. Ta velká skvrna je veverka a ta menší, podlouhlá je ten vajgl. Taký je to troška hnutý, to si odmyslete." Na konci stolu se začali smát nahlas a šerif řekl: "Majku, my jsme rádi, že máš vážný zájem o fotografování. Ale proč máme proto trpět? Svěřili jsme ti vedení osadní kroniky a jak to dopadlo? O každém vandru napíšeš dvě věty a doplnuješ to třiceti fotkami, který jsou jedná jako druhé, a místo lidí máš na nich jen flaky. Zrovna jako tyhle, co nám přines." "

"Šerife, ty jsi přece všude k poznání," bránil se Majk a šerif začel: "Ale jen proto, že moje šerifská hvězda dělá takovou lesklou smouhu! Jinak bych byl řadový flak jako ostatní! Buďto přines pořádný fotky ty své veverky, nebo už nevyslovuj žádný slovo od v."

Majk zrudl, urazil se, odklidil se na židli a huhlal, že se ještě ukáže.

Další víkend zase léto přálo, slunce zářilo od sobotního rána a tramp přišel do skalového lesa s promyšleným plánem. Na místečku v jehličí, v příhodném světle nastrožil pootvřenou krabičku cigaret a několik rozházel kolem. Doufal, že se mu podaří zvěčnit veverku, jak si vytahuje cigaretu z krabičky. Rozestřel spacák, lehl si na něj, přikryl se celtou a ze své skrýš vystřelil jen objektiv fotoaparátu. Jen počkej veverko, myslel si, já tě dostanu. A všichni budou koukat.

Veverák to pozoroval chora z větví a divil se. Seběhl po kmeni a zavolal si na to ježka a rejseka.

"Vypadá to jako past" mnil rejsek a opatrně vykukoval za kořenem, "ale na koho?"

"Je to šílenec", tvrdil ježek, "jiný by dal do pasti buřtu, nebo aspoň sušenku." Veverák chvíli přemýšlel a pak řekl, že v tomhle lese zažil už lecjaké trampy - dobrodruhy, romantiky, dranáky, bojácné, vyřvávací i ty hladové, ale tenhle že je nějak extra.

"Co budeme dělat?" ptal se ježek.

"Hlídat!" řekl stručně veverák.

Majk se zatím potil, slunce stoupalo výš a připalovalo i v lese. Dusno pod celtou a jednotvárné šumění stromů ho unavilo, a na okamžik usnul. Toho využil ježek a odtáhl krabičku i cigarety do doupěta pod vyvráceným smrkem, neboť jak řekl veverák, takovej materiál se musí zabavit, aby přišel jen do pracek znalců.

Odnesení nástrahy Majka zaskočilo, ale neodradilo. Tušil, že zvláštní šlukující veverka není daleko. Vytáhl ze žracáku další balíček, a začal lékat.

Veverák, rejsek a ježek se nestačili divit, když viděli, jak se neznámý tramp prodírá lesem, pozvedá cigarety ke větvím a volá: "Vem si! No tak vem si! Nešetřil jsem, jsou to sparty!"

"Chce chytit někoho, kdo to žere. U nás v lese takovej zvrhlík přece není", přemítal rejsek, "ledaže chce naučit hulit mláďata. To už tak vypadá."

Veverák nakrčil čumák, což mu dodalo výraz dravé šelmy a vrčel, že v tom případě je tramp nebezpečnej. Rejsek se věcně zeptal: "Co dělat?" "Odsaučit jezdit na vandr!" zněla odpověď.

Když se mu první šiška odrezila od hlavy, myslel Majk, že je to náhoda. Ale když přiletěla druhá, a zahlédl za kmenem zřící veverku, s ledovým klidem profesionála chytil fotoaparát a mačkal záběr za zá-

běrem, zatímco mu veverák otloukal čelo do krvava.

Na slezinu se Majk přihnall jako vítěz do cílové rovinky. "Tady to máte", předvedl své obrázky. "Moje veverka nejen imituje kouření, ale je inteligentní. Zřejmě jsem jí nevybral vhodnou značku cigaret, tak po mě házela šišky. Podívejte, jak mám odřený čelo."

Serif vzal fotky do ruky s nedůvěrou, ale pak se mu tvář rozjasnila. Na fotografiích jsou skutečně patrné obrysy veverky, svírající šišku. "Je to pěkné, Majku," řekl uznale, "konečně máš taky něco k poznání. Ale veverky se šíškou maloval už Josef Lada, na tom přece nic není. Když veverka ohlodává šišku, musí si ji přidržet. Splatl ses Majku, zřejmě jí spadly omylem. Vylekala ji."

"Ála né," zaúpěl Majk, "podívejte, co mám nahlavě strupě, tak mi přece věřte!"

Neměli s ním slitování a nevěřili.

Další sobotu prochodil Majk po akalkovém lese s fotoaparátem a odkrytou hlavou, a nešťastně volal do korun stromů: "Hoď si po mně, no tak hoď si po mně!", z čehož měli ježek, rejsek a veverák ohromnou legraci. Veverák si dokonce pozval své známé veveričky, aby viděly člověka, kterého zalátil, a který chce ještě. Majk se potom vrátil do lesa několikrát, hledal a volal svou veverku, až ho to omrzelo a už se neukázal.

Veverák s rejsekem pak dlouho budili po lese mezi drobnou havěťí senzací, neboť zásadně nevylezli bez cigarety v tlamě. A vždycky, když si hráli v trávě na trampy, a povalovali se a vedli drané řeči, taky řádně jako vykuřovali, a když si veverák vzpoměl a zavolal do větví borovic: hoď si po mně, no tak hoď si po mně, směli se, až padalo jehličí.

- K a v ě s -

ROK BYLO JASNO: JSEM OCHOTEN POJMENOVAT NOVÝ
CAMP "V TŘI DESPERÁDŮ". VAŠE NÁVRH, "U DVOU
FRAJERŮ A JEDNOHO ATOMEČKA" ROZHODNĚ
NEPŘICHÁZÍ V ÚVÁHU!

Karča

"TRAMPE, BYL JSTE už někdy před-
tím trestán?"
"Depak, dycky až potom!"

ŠERIF VYVĚSIL na boudě velké
oznámení: PRODÁM KYTARU.
Ne vedlejší boudě se ihned ob-
jevil nápis: SLÁVA!

"JÁ TED MAM novou squaw -hotovej
Českej ráj!" "Jo - Kost a Tresky!"

KID SI POBRUKUJE nad kyterou:

"Tak co, Miki, jak se ti líbí moje
nová písnička?"

Miki se opatrně šourá ke dveřím:
"To máš těžký, tysí vo hodně vět-
ší a silnější než já!"

"TAK SI PŘEDSTAV, že James úplně
přestal pít rum!"
"Smarjá - a na co umřel?"

DOBRA, NAUČIM VÁS HOVORIT PSI ŘEČÍ,
ALE VY MI ZA TO POUČITE
ŠERIFA NA HKJNÍ!

Karča

Kavce

ŘÍKLA KRÁSNÁ SQUAW k Bobovi do
oudy, celou ji okoukla a povídá:
"Máš to tačky pěkný, Bobe, ale kou-
m, že tu nemáš žádný hodiny!"
"A co hodiny, krásné ledy," odvětl
ob, "ty každá hned věděla, ko-
ik umdlol!"

TEDA MOUČKO, ty seš tak dlouhý,
a bys mohl zebret přes vrata..."

JAKOU SI DAL ZNAČKU k tomu in-
zerátu, co hledáš společníci
na cestu Evropou?"
"S poctivostí nejdál dojdeš!"
"A kam ste až došli?"
"Do Devle..."

HRAJE TRAMP Bernášek své squaw
ne kytaru.
"Beasy, máš ráda hudbu?"
"Strašně. Ale to nevadí, hraj
klíně dál!"

Kavce

/MECHCEME TE DOHANĚT KE ZBYTEČNÉ ŽALUVOSTI
NARUŠKO, ALE JESTLI PAK UIS, ŽE SI PĚTA NA
DNESK VYHLÁSIL DEN OTEVŘENÉHO SPÁČKU!

Kavče

PŘIŠEL WABI do nemocnice a prosil,
jestli by mohli penu Devimu odevzdat
k lůžku květiny, které přináší.
Ošetřovatelka nahlédla do knihy a
řekla: "Promiňte, pane tramp, ale ten
pén u nás neleží."
"No jo, dneska eště ne, ale zejtra ho
k vám přivezou. Von totiž vo mě
něco někomu vypravoval..."

ŠEL STARÝ TRAMP Bambula ko-
lem řeky a najednou slyší
volání: "Pomoc, já neumím
plavat!"
"Že se neštydíš," povídá
Bambula, "já taky ne a nedě-
lám proto kravál!"

ALE NEBOJ SE, ŽE OH S TEOU PĚTA NECHTĚL
TAKY KAHARAADIT. PROSTĚ MU ZATŘEP SPÁČKEM
A ŘEKNI: CHCEŠ CICAŘO, VOLE ?

Kavče

ŠKODOVAK

LOV

ŠKODOVÁCI
ZA LEPŠÍ
ZITŘEK!

BY
M
DĚLNÍCI
STÁVKU
NI STÁVKU
ACUJEMES

SVOBOD
VOLBY

JISTOTA

STÁVKU

27.

11.

DIALOG